

Mishnah Menahot, chapter 1

משנה מנחות פרק א

(1) [There were four procedures in bringing a meal-offering. These were: a) taking the three fingers-full out of the meal-offering, b) placing it in a vessel, c) bringing it near to the altar and d) burning it on the altar. These four procedures corresponded to the four procedures of an animal offering: a) the slaughtering of the animal, b) the collecting of the blood in a vessel, c) bringing the blood to the altar and d) splashing the blood upon the altar.] All meal-offerings [that don't have a set time for their offering], from which the three fingers-full were removed not in their own name [i.e., as another type of meal-offering; e.g., if the priest lifted out the three fingers-full from deep-pot meal-offerings and had in mind that the lifting should be for pan-fried meal-offerings instead, they], are valid [and the priest must complete the other procedures with the proper intent and then its remainder may be eaten. The lifting of the three fingers-full corresponds to the slaughter of an animal, and just as sacrifices which have been slaughtered not for their own intent are valid, so, too, is the case here (see Zevahim 1:1)]. However, they are not credited to the owner as fulfillment of [his] obligation [and he must bring another deep-pot meal-offering], except for the sinner's meal-offering [brought by the poor] and the meal-offering of the suspected woman [which would not be valid meal-offerings altogether]. As to the sinner's meal-offering and the meal-offering of the suspected woman: If the three fingers-full was lifted not in

רבנו עובדיה מברטנורא

א כל המנחות שנקמצו שלא לשמן. כגון שהתנדב מנחת מרחשת והביאה, וקמצה הכהן לשם מחבת: **כשרות.** ומקטיר הקומץ ושייריה נאכלים. שקמיצת המנחה במקום שחישת הקרבן עומדת, וכשם שכל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרים, כדילפינן מקרא בריש מסכת זבחים, הכי נמי כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשרות: **אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה.** הוה מצי למתני ולא עלו לבעלים לשם חובה, והא דתני אלא, דמשמע דכל דינם כמנחות כשרות אלא דבר זה, לאשמועינן דאסור לשנויי בה שינוי אחר, שאם עבר וקמצה שלא לשמה אסור לתת הקומץ בכלי שרת שלא לשמה: **שלא עלו לבעלים לשם חובתו.** ולא יצא ידי נדרו וצריך להביא מנחה אחרת לשם מרחשת: **חוץ ממנחת חוטא.** כגון מנחה הבאה על טומאת מקדש וקדשיו, אם לא תשיג ידו לשתי תורים: **ומנחת קנאות.** של סוטה. שאם קמצן שלא לשמן, כגון לשם נדבה, או נתן בכלי שרת את הקומץ שלא לשמו, או הלך, או הקטיר, שלא לשמו. או חישב באחת מן העבודות הללו הריני עובד לשמן ושלא לשמן. אלו מנחות פסולות ואין שייריהן נאכלים. וטעמא הוא, משום דמנחת חוטא

its own intent, or if it were put into the vessel, or brought near [to the altar], or burned [upon the altar] not in its own intent, or with its own intent and not in its own intent, or not in its own intent and with its own intent, it is invalid. How [does a case arise where it is] “with its own intent and not in its own intent”? If [he] offered [first, at any one of the procedures] with the intent of a sinner's meal-offering and [then] with the intent of a freewill meal-offering. And how [does a case arise where it is] “not in its own intent and with its own intent”? If offered [first] with the intent of a freewill meal-offering and [then] with the intent of a sinner's meal-offering.

(2) [It is all the same] whether it is a sinner's meal-offering or any other meal-offering, if a non-priest, or [a priest that was] an *onen* [a priest in mourning during the first day of death of an immediate relative], a *tevil yom* [one who immersed at the end of his period of impurity, but must still wait for sunset in order to become ritually pure], one lacking [the correct priestly] vestments, one lacking sacrificial atonement [i.e., a leper and a *zav* who immersed upon becoming clean, and then offered a sacrifice the following day. In the aforementioned, they are considered “lacking atonement” during the period from the sunset after their immersion until the offering of their sacrifice], one who had not washed his hands and feet [at the laver; (see Exodus 30:18-21)], an uncircumcised [priest], a ritually impure [priest], one who was sitting [sacrificial procedures must be performed while standing], one standing on utensils or on an

רבנו עובדיה מברטנורא

חטאת קרייה רחמנא, ובחטאת כתיב ושחט אותה לחטאת ולקח מדם החטאת, שתהא שחיטה ולקחה דהיינו קבלת הדם לשם חטאת. ומנחת קנאות, הואיל וכתיב בה עון, דכתיב מנחת זכרון מזכרת עון, כחטאת שויה רבנן. ומנחת העומר, אע”ג דלאו מנחת חטאת היא ולא מנחת קנאות היא, קמצה שלא לשמה פסולה (מהקטיר), ואין שייירה נאכלים, הואיל ובאה להתיר החדש ולא התירה; וכל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשרות דתנן במתניתין, דוקא במנחות שאין להם זמן קבוע איירי, ולא במנחת העומר שקבע לה זמן: **או שלא לשמן ולשמן**. דלא תימא לשמן ושלא לשמן הוא דפסול, דתפוס לשון אחרון, אבל שלא לשמן ולשמן כשרות, קמשמע לן: **ב זר ואונן טבול יום כו**. כולוהו מפורשים בפרק ב' דזבחים. ומוכחינן להו מקראי דעבודתן פסולה: **ערל**. כהן שמתו אחיו מחמת מילה: **יושב**.

animal or on his fellow's feet, [i.e., not directly on the sanctified ground of the Temple Courtyard; the three fingers-full lifted in the aforementioned fashion] is disqualified [for the sacrificial service]. If [the priest] lifted the three fingers-full with his left hand, it is invalid. Ben Beteira says: He may put

[the three fingers-full] back and take it out again with his right hand. If, when lifting the three fingers-full, there came into his hand a small stone or a grain of salt or a drop of frankincense [thus filling up the space where flour should have been] it is invalid; for they have ruled: If the three fingers-full was too much or too little, it is invalid. What is meant by too much? If he took an overflowing three fingers-full. And too little? If he took the three fingers-full with the tips of his fingers only. How should he do it? He should stretch out his fingers onto the palm of his hand.

(3) If he put in too much oil [i.e., more than one *log* per one tenth of an *EIFAH* of

רבנו עובדיה מברטנורא

דבעינן לעמוד לשרת: על גבי כלים כו'. דבעינן שלא יהיה דבר חוצץ בינו ובין הרצפה: בן בתירא אומר יחזיר. הקומץ לתוך המנחה: ויחזור ויקמוץ בימין. והוא הדין לכל הנך פסולים דחשיב במתניתין סבירא ליה לבן בתירא שאם עבר אחד מהן וקמץ יחזיר הקומץ למקומו ויחזור כהן כשר ויקמוץ. ואין הלכה כבן בתירא: עלה בידו צרור. נמצא קומץ חסר מקום הצרור או גרגיר מלח או קורט של לבונה. דקודם קמיצה בורר כל הלבונה לצד אחד וקומץ ואחר כך מלקט אותם ונותנם עם הקומץ ושורף הכל, ואם נודמן בתוך הקומץ גרגיר מלח או קורט של לבונה הרי הקומץ חסר כדי מקום הקורט: מבורץ. מלא וגדוש: שקמצו בראשי אצבעותיו. שלא פשטן על כל פס ידו: פושט את אצבעותיו על פס ידו. מכניס צדי אצבעותיו בקמח ומכניס הקמח לתוך ידו, ומוחק באצבע קטנה שלא יצא הקמח חוץ לקמיצה, ומוחק בגודל שלא יצא הקמח חוץ לאצבע. וזה היה צריך לעשות במנחת מחבת ומרחשת דמעשיהן אפויין ולאחר אפיתן פותתן וקומץ, ואי אפשר לפותתן דקות כל כך שלא יהיו יוצאות חוץ לקומץ, הלכך מוחק בגודל מלמעלה, ובאצבע קטנה מלמטה. וזו היתה מעבודות קשות שבמקדש, דבקושי גדול יכול להשוות שלא יהא לא חסר ולא יתר. ורמב"ם כתב שנדרחו דברי האומר שזו עבודה קשה שבמקדש, והוא מפרש וקומץ כדקמצי אינשי האמור בגמרא (דף יא.) דהיינו שממלא כפו ממנה כדרך שבני אדם ממלאים ידיהם ממה שלוקחים בידם. ואני אומר שאין פירוש כדקמצי אינשי אלא שמכניס צדי אצבעותיו בקמח ומכניס הקמח בצדי אצבעותיו לתוך ידו, אבל אינו נוטל קמח אלא מלא שלש אצבעותיו על פס ידו ולא יותר, וכדי שלא יהא מבורץ

flour] or too little oil, or [if he put in] too little frankincense [less than the minimum two particles of frankincense], the offering is invalid. If he lifted the three fingers-full from the meal-offering [intending] to eat the remainder outside [the Temple Courtyard] or [to eat] an olive's bulk of the remainder outside [the Temple Courtyard], or to burn the three fingers-full outside or an olive's bulk of the three fingers-full outside, or to burn its frankincense outside, the offering is invalid, but [if he eats from it,] it does not involve *karet*. [However, if he intended] to eat the remainder the next day [which is outside its proper time since it may be eaten only during that day and night], or [if he intended to eat] an olive's bulk of the remainder the next day, or to burn the three fingers-full the next day or an olive's bulk of the three fingers-full the next day, or to burn its frankincense the next day, the offering is *pigul*, and does involve *karet* [even if he eats it during the proper time]. This is the general rule: He who lifts the three fingers-full or places it into the vessel or

וְחָסַר שֶׁמֶנֶה, חָסַר לְבוֹנֵתָהּ, פְּסוּלָהּ. הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לְאֹכֹל שִׁירֵיהָ בַּחוּץ, אוֹ כֵזִית מִשִּׁירֵיהָ בַּחוּץ, לְהַקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ, אוֹ כֵזִית מִקִּמְצָה בַּחוּץ, אוֹ לְהַקְטִיר לְבוֹנֵתָהּ בַּחוּץ, פְּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. לְאֹכֹל שִׁירֵיהָ לְמַחֵר, אוֹ כֵזִית מִשִּׁירֵיהָ לְמַחֵר, לְהַקְטִיר קִמְצָה לְמַחֵר, אוֹ כֵזִית מִקִּמְצָה לְמַחֵר, אוֹ לְהַקְטִיר לְבוֹנֵתָהּ לְמַחֵר, פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֹּלָל, כֹּל הַקּוֹמֵץ, וְהַנּוֹתֵן בְּכֵלֵי,

רבנו עובדיה מברטנורא

ומבצבץ ויוצא, מוחק מלמטה באצבע קטנה, ומלמעלה בגודל, ולא נדחו כלל דברי האומר שזו עבודה קשה מעבודות קשות שבמקדש, ושיטת הגמרא כדברי, וכן פירשהו כל רבותי: **ג ריבה שמנה**. ששיעור השמן לוג לכל עשרון, ואם ריבה שנתן שני לוגין או יותר לעשרון דחוו לשתי מנחות פסול: **חיסור שמנה**. פחות מלוג שמן לעשרון סולת: **חיסור לבונתה**. שלא נתן בה אלא קורט אחד של לבונה. אבל אם יש בה שני קרטין כשרה, דכתיב (ויקרא ז) את כל הלבונה אשר על המנחה, כל משמע אפילו קורט אחד, דכל משמע כל דהו כדכתיב (מלכים ב ד) אין לשפחתך כל בבית. את לרבות עוד קורט אחד, הרי שנים. ואילו ריבה לבונתה לא קטני, דלא פסל אלא כשריבה יותר על שני קומצים דאז ריבה יותר מדאי: **לאכול שיריה בחוץ**. חוץ לעזרה: **או להקטיר קומצה בחוץ**. דמחשבה פוסלת בין שחשב על אכילת אדם בין שחשב על אכילת מזבח, דכתיב (ויקרא ז) ואם האכול יאכל, בשתי אכילות הכתוב מדבר, אחת לאכילת אדם, ואחת לאכילת מזבח, וההוא קרא במחשבה מיירי, דכתיב (שם) המקריב אותו לא יחשב, בשעת הקרבה הוא נפגל, ואינו נפגל ביום השלישי, אלמא במחשבה מיירי שחשב עליו לאכלו ביום השלישי: **פסולה**. דמחשבת חוץ למקומו פוסלת בקמיצת המנחה, כמו שפוסלת בשחיטת הזבח. ומה שפוסל בזבח בשחיטה בקבלת הדם בהולכת דם בוריקת הדם, פוסל המנחה בקמיצה בנתינה בכלי שרת בהולכה בהקטרת הקומץ ולבונה, ארבעה כנגד ארבעה. והקומץ והלבונה עצמן חשובים גבי מנחה כמו הדם והאימורים אצל הזבח. ושיירי

brings it near [to the altar] or burns it, [intending] to eat [as much as an olive] of that which is normally eaten, or to burn that which is usual to burn, outside its proper place, the offering is invalid, but it does not involve *karet*. But, if [he intended to eat or burn] outside its proper time, the offering is *pigul* and does involve *karet*; provided that the *matir* [i.e., that which renders the sacrifice or offering valid and permits the remainder to be eaten, in

וְהִמְחֵלֵךְ, וְהִמְקַטֵּיר, לְאָכּוֹל דְּבַר שְׁדֵרְכּוֹ לְאָכּוֹל, וְלִהְקַטֵּיר דְּבַר שְׁדֵרְכּוֹ לְהִקְטִיר, חוּץ לְמִקּוֹמוֹ, פְּסוּל וְאִין בּוֹ כְּרַת. חוּץ לְזִמְנוֹ, פְּגוּל וְחִזְבִּין עָלָיו כְּרַת, וּבִלְבַד שְׂיִקְרַב הַמַּתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ. כִּי־צַד קָרַב הַמַּתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ. קִמֵץ בְּשִׁתְיָקָה וְנָתַן בְּכֹלֵי וְהֵלֵךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ, אוֹ שְׂקִמֵץ חוּץ לְזִמְנוֹ וְנָתַן בְּכֹלֵי וְהֵלֵךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתְיָקָה, אוֹ שְׂקִמֵץ וְנָתַן בְּכֹלֵי וְהֵלֵךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ, זֶה הוּא שְׂקִרְבַּת הַמַּתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ; דִּ כִּי־צַד לֹא קָרַב הַמַּתִּיר כְּמִצְוֹתוֹ. קִמֵץ חוּץ לְמִקּוֹמוֹ וְנָתַן בְּכֹלֵי וְהֵלֵךְ וְהִקְטִיר

this case the three finger-full] was offered in accordance with the law [i.e., no other invalidating action was performed to invalidate the meal-offering]. How is the *matir* offered in accordance with the law? If he lifted the three fingers-full in silence, but placed it into the vessel and brought it near [the altar] and burned it [intending at each procedure to eat the remainder] outside its proper time; or if he took out the three fingers-full [intending to eat the remainder] outside its proper time, but placed it into the vessel and brought it near and burned it in silence; or if he took out the three fingers-full and put it into the vessel and brought it near and burned it [intending at each service to eat the remainder] outside its proper time— such is a case where the *matir* is offered in accordance with the law [since the only invalidating intention was that of *pigul*].

(4) How is the *matir* offered not in accordance with the law? If he lifted the three fingers-full [intending to eat the remainder] outside its **proper place**, and placed it into the vessel and brought it near [the altar] and burned it [intending at each

רבנו עובדיה מברטנורא

מנחה הנאכלים, כבשר הזבח הנאכל, ובפרק ב' דזבחים מפורשים כל הני פסולים והתם ילפינן להו כולהו מקראי: **לאכול דבר שדרכו לאכול**. כגון שיריים: **דבר שדרכו להקטיר**. כגון הקומץ. אבל אם חשב לאכול הקומץ או להקטיר השיריים חוץ לזמנו, לא פסל, דבטלה דעתו אצל כל אדם: **ובלבד שיקרב המתיר**. הקומץ: **כהלכתו**. כאילו היה כשר, שלא יהא שם שום פסול אלא הפגול בלבד. אבל אם יש בו פסול אחר אינו חשוב יותר פגול ואין בו כרת: **קמץ בשתיקה**. שלא חשב שום מחשבת פסול בשעת קמיצה: **ונתן בכלי והלך והקטיר חוץ לזמנו**. כלומר שבשלת עבודות הללו חשב על השיריים לאכלן חוץ לזמנו: **ד קמץ חוץ למקומו**. חשב בשעת קמיצה לאכול השיריים חוץ לעזרה: **נתן בכלי הלך והקטיר חוץ לזמנו**. ובאחת משלש עבודות הללו חשב על

procedure to eat the remainder] outside its proper time; or if he lifted the three fingers-full [intending to eat the remainder] outside its proper time, and he placed it into the vessel and brought it near [the altar] and burned it [intending at each service to eat the remainder] outside its **proper place**; or if he took out the three fingers-full and placed it into the vessel and

brought it near and burned it [intending at these services to eat the remainder] outside its **proper place**, [since there is the additional invalidating intention, namely, the intention to eat the remainder outside its proper place, besides the intent of *pigul* i.e., of eating it outside its proper time — such is a case where the *matir* is offered not in accordance with the law]. [Or in a case of] a sinner's meal-offering or the meal-offering of the suspected woman; if he lifted the three fingers-full not in its own name [i.e., it was offered with the intent of being another type of meal-offering], and placed it into the vessel and brought it near [the altar] and burned it [intending at each service to eat the remainder] outside its proper time; or if he took out the three fingers-full [intending to eat the remainder] outside its proper time, and placed it into the vessel or brought it near [the altar] or burned it not in its own name; or if he lifted the three fingers-full and placed it into the vessel and brought it near [the altar] and burned it not in its own name [since the intent of another name invalidates the sinner's and suspected woman's meal-offering] — such is a case where the *matir* is offered not in accordance with the law. [If he intended] to eat an olive's bulk of the remainder outside its proper place and another olive's bulk the next day, or

רבנו עובדיה מברטנורא

השיריים לאכלן חוץ לזמנן: **מנחת חוטא וקנאות**. יש בהן עוד פסול אחר המוציאן מידי פגול, כגון שלא לשמן, דאמרינן בריש פרקין דפסולות אם קמצן שלא לשמן, ושלשת שאר העבודות חשב עליהן חוץ לזמנן, או אפילו הראשונה חוץ לזמנה והשאר שלא לשמן, הוציאן מידי פגול: **או שקמץ או נתן בכלי או הוליך או הקטיר שלא לשמן**. כלומר, אי זו מאלו שעשה שלא לשמן, והשאר על מנת לאכול לשיריים חוץ לזמנן, לא קרב המתיר כמצותו ואין בשיריים כרת: **כזית בחוץ וכזית למחר**. חשב באחת מן העבודות שתי מחשבות חוץ לזמנו וחוץ למקומו. ועד השתא איירינן בשתי עבודות שחשב באחת חוץ לזמנו ובאחרת חוץ למקומו, ועכשיו מיירי שחשב בשתיהן בעבודה אחת.

to eat an olive's bulk the next day and another olive's bulk outside its proper place, or to eat a half-olive's bulk outside its proper place and a half-olive's bulk the next day, or to eat a half-olive's bulk the next day and a half-olive's bulk outside its proper place, the offering is invalid but does not involve *karet*. Rabbi Yehudah

[argues on the *Tanna Kamma* of the previous general rule in Mishnah 3, and] says: This is the general rule: if the intention regarding the [improper] time [i.e. of *pigul*] preceded the intention regarding the [improper] place, the offering is *pigul* and involves *karet*; but if the intention regarding the [improper] place preceded the intention regarding the [improper] time, the offering is invalid, but does not involve *karet*. But the Sages [maintain as the previous general rule and] say; In both cases the offering is invalid, but does not involve *karet*. [If he intended] to [improperly] eat a half-olive's bulk and to [improperly] burn a half-olive's bulk, the offering is valid, for eating and burning are not combined together.

רבנו עובדיה מברטנורא

ולר' יהודה אצטריך, דלא תימא בשתי עבודות הוא דפליג רבי יהודה דבתר קמייתא אזלינן, אבל בחדא עבודה מודה, קמשמע לן: כזית למחר וכזית בחוץ. אע"פ שחשב תחלה לחוץ לזמנו, הוציאנו שניה מידי כרת: אמר ר' יהודה זה הכלל כו'. ר' יהודה פליג אתנא קמא בין בעבודה אחת בין בשתי עבודות. ואין הלכה כר' יהודה:

כזית למחר וכזית בחוץ, פחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר פחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ, פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה, זה הכלל, אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום, פגול וחזבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן, פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים, זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול פחצי זית ולהקטיר פחצי זית, כשר, שאין אכילה והקטרה מצטרפין: